„ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 290 Joi 26 Octombrie 1944
8 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂŢI
Lei 3500 pe an

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 4[illegible] lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L 460
lei-12 L 900, RADIO
6 L 600 lei 12 L 900,
Z. ŞTIINŢELOR 6 L [illegible]
L 1000 12 L VREMEA
[illegible]650-12 L [illegible] lei
[illegible] SUFLET 6 L
[illegible]20-12 L 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

ELIBERAREA GRECIEI

de I. LUGOSIANU

Trupele aliate şi greceşti înaintează pe teritoriul Greciei metropolitane. Nume ilustre înseamnă popasurile victoriei plătite cu o eroică suferinţă: Corint, Atena, Eleusis, Teba. Una din marile drame ale Mediteranei se apropie de sfârşit; una din cele mai mari nedreptăţi ale războiului capătă o reparaţie: Grecia se îndreaptă cu paşi grăbiţi spre libertatea pe care, prin sacrificiul ei, o merită, mai mult ca oricine.

Această ţară cu un trecut strălucit s'a arătat vrednică de strălucirea trecutului ei. Ea nu sta în calea nimănui. Nu ameninţa pe nimeni. Nu râvnea la bunul altora. Isi transforma sărăcia în bogăţie prin munca şi îndemânarea locuitorilor ei; mândră de o istorie glorioasă, ea nu aspira decât la pace; ospitalieră în modestia ei demnă. era un loc de pelerinaj şi de reculegere şi dădea oaspeţilor ei lecţii de senină înţelepciune şi de frumuseţe armonioasă.

Nu avea de ce să duşmănească şi să fie duşmănită. Avea cu Germania legături corecte şi de Italia o lega chiar un pact de amiciţie. Dar prieteniile fascismului cu cei mici se sfârşiau prin agresiune şi cucerire. Grecia făcuse experienţa atacului din Corfu şi pierderii Dodecanezului, după cum mai târziu Abisinia şi Albania aveau să facă încercarea prieteniei lui Mussolini. Era specialitatea bravurii dictatorului fascist de a ataca —prin surprindere şi prin trădare— cu cele mai puternice mijloace, popoarele cele mai slabe.

Luni întregi am asistat la lupta eroică a micii armate greceşti, bătându-se cu o vitejie şi un succes vrednice de gloria Eladei antice în contra celei mai nedemne dintre agresiuni. In dispreţul Europei faţă de nedreptul atac fascist, rezistenţa greacă împiedica pe Mussolini să culeagă laurii victoriei, cari în Grecia nu înfrunziau decât pentru propriii ei fii. Trebuia intervenţia germană, în 1941, ca să sfărâme putinţa de apărare legitimă a Greciei şi să înalţe drapelul cu svastica pe Acropole.

Două mari puteri militare, pregătite ani întregi pentru agresiune, se năpusteau astfel asupra unei ţări paşnice, aproape dezarmate şi pentru care ajutorul britanic — la acea epocă a războiului — era numai o încercare de întârziere a unei scadenţe fatale.

După ocupaţie începea pentru Grecia îngenunchiată o dramă mai lungă, mai dureroasă, mai patetică. Timp de trei ani, nici o ţară n'a suferit mai mult în lupta cu ocupantul, cu foamea, cu lipsa, cu moartea. Oamenii se târau pe străzile oraşelor, supţi de foame, ca nişte umbre; jumătate din Atena trăia din caritatea publică, făcând o coadă nesfârşită la supele populare; familii mai avute vindeau o casă spre a putea trăi o lună; părinţii îşi rupeau dela gură ultima bucată de pâine ca să nu-şi vadă copiii murind de inaniţie. Imaginea cea mai tragică a acestei lipse universale mi-a dat-o un călător venit acum doi ani din Grecia, care văzuse cu ochii lui pe străzile Atenei o mamă ţinând în braţe un copil mort de foame la sânul secătuit de lapte.

Ţară fără pâine, fără lucru, fără monedă, fără adăpost, Grecia a fost printre cele mai nobile victime ale acestui război.

Când aliaţii englezi—acum câteva săptămâni — au pus iarăşi piciorul pe pământul Greciei, pe plăjile de debarcare, populaţia nu mai avea puterea să strige de bucurie la vederea liberatorilor.

Astăzi martiriul acestor ani dramatici s'a sfârşit. Ca întotdeauna, spiritul a triumfat asupra materiei. Grecia va renaşte. Sute de vapoare aliate aduc pe ţărmurile ei pâine unui popor lipsit de toate, afară de hotărîrea lui vitejească de rezistenţă şi de luptă. Sângele se va reface iarăşi în arterele golite de viaţă şi părinţii îşi vor regăsi surâsul privindu-şi copiii.

Grecia eliberată se pregăteşte pentru o viaţă nouă. Imperialismul teatral al lui Mussolini şi fanatismul cuceritor, brutal şi îngust al lui Hitler vor fi rămas de mult o amintire sinistră a istoriei, în timp ce spiritul Eladei va dăinui luminos peste secole şi pelerinii îşi vor îndrepta paşii cu respect spre Atena, Teba, Delphi, Mycene sau Corynt.

Svastica intoleranţei a dispărut de pe colina sacră a Acropolei, dar Parthenonul — mutilat de oameni, mai mult decât de timp — va continua, în armonia lui de marmoră albă, să afirme lumii eternitatea spiritului elen şi supremaţia raţiunii, adevărului şi frumuseţii.

ANIVERSAREA NAŞTERII M. S. REGELUI

Implineşte, astăzi, 23 de ani tânărul şi iubitul nostru Suveran, prilej care dă Naţiunii întregi putinţa să-şi reînoiască sentimentele de adânc devotament faţă de Coroană şi neţărmurită dragoste faţă de Regele care reprezintă simbolul unităţii româneşti.

Curajul, energia, bărbătească stăpânire de sine cu cari M. S. Regele Mihai a îndeplinit actul dela 23 August — care a salvat ţara dela prăbuşirea ce se anunţa în mod iremediabil — dau şi mai multă tărie indisolubilelor legături dintre Ţară şi Dinastie, dau şi mai multă încredere neamului obidit din văile Carpaţilor, căruia Destinul i-a încărcat cu grele şi dureroase încercări frământata-i existenţă, dealungul veacurilor.

Născut şi crescut în mijlocul nostru, în contact, încă depe băncile şcoalei cu camarazi din toate straturile sociale, Măria Sa cunoaşte suferinţele, nădejdile şi aspiraţiile poporului întreg; cunoaşte setea de dreptate a mulţimii ; cunoaşte devotamentul fără margini al milioanelor de români nezdruncinaţi în credinţa că pentru un neam libertatea este cel mai preţios dintre bunuri, că pentru apărarea libertăţii colectivitatea naţională trebue să fie strâns unită în jurul simbolului pe care îl reprezintă Monarhia.

Ziua aniversării coincide cu ziua în care telegramele anunţă că, graţie puternicului şi preţiosului avânt al victorioaselor armate sovietice, sprijinit de diviziile româneşti, Ardealul nostru, sufletul românismului, a fost aproape complet eliberat de sub jugul cotropitorilor germano-maghiari.

Fără gestul bărbătesc al Regelui Mihai, care la 23 August a. c. a dat ţării îndrumarea adevărată — dela care ne-a abătut funesta dictatură sub care am trăit aproape patru ani — fără oamenii luminaţi cari au dat tânărului nostru Suveran concursul lor patriotic, soarta noastră ar fi fost pecetluită pentru multă vreme.

Deaceea se îndreaptă mai vii, mai călduroase urările românilor de pretutindeni adresate M. S. Regelui, mai fierbinţi rugile adresate Creatorului să călăuzească mereu gândurile, iniţiativele şi paşii Celui sortit să aducă ţării noastre pacinica propăşire a fiilor ei, amicala convieţuire alături de toate celelalte naţiuni vecine şi în special de Marea Republică Sovietică, era de linişte bazată pe dreptate şi omenie pentru toţi, epoca de muncă şi strădanie în slujba refacerii şi reconstrucţiei, în slujba pansării rănilor şi atenuării lipsurilor celor mulţi.

Sănătate, viaţă lungă şi rodnică domnie îi urează ţara întreagă tânărului ei Suveran !

RECUNOAŞTEREA OFICIALĂ A GUVERNULUI FRANCEZ DE GAULLE

Recunoaşterea oficială, de către Naţiunile Unite, a comitetului francez al generalului de Gaulle ca guvern provizoriu al Franţei este un act politic înţelept, legitim şi aşteptat.

In fapt generalul de Gaulle şi comitetul francez erau consideraţi de mult ca legitimi reprezentanţi ai poporului francez. Intârzierea recunoaşterei oficiale s'a datorit numai unui scrupul de ordin politic şi unei chestiuni de formă care au fost înlăturate încă cu prilejul călătoriei generalului de Gaulle în Statele Unite. Astăzi, când liberarea Franţei — la care au avut o parte considerabilă trupele franceze şi acele eroice formaţiuni „maquis" din diferitele regiuni franceze şi cari au creat atât de mari dificultăţi trupelor hitleriste— este un fapt îndeplinit şi când cea mai mare parte a teritoriului francez, cuprinzând şi Parisul, este curăţită de trupele nemţeşti, generalul de Gaulle şi guvernul francez îşi pot exercita autoritatea în plină libertate şi cu asentimentul liber al poporului francez. Recunoaşterea deci oficială din partea Naţiunilor Unite apare ca o consecinţă logică a însăşi situaţiei interne existente azi în Franţa şi ca un omagiu adus rezistenţei eroice a poporului francez, contribuţiei lui militare incontestabile, credinţei lui nestrămutate în triumful dreptăţii, suferinţei lui îndurată ani de zile în ciuda unui ocupant barbar şi a măsurilor unor complici trădători şi mai ales ca un omagiu adus generalului de Gaulle, care niciun moment n'a considerat Franţa învinsă, care a avut încredere în virtuţile ei, care nu şi-a îngăduit o clipă de răgaz şi, cu sprijinul unor colaboratori pătrunşi de aceeaşi credinţă.

(Continuare in pag. 2-a)

AUDIENŢE DE LUCRU LA M. S. REGELE

COMUNICAT Nr. 15

Mareşalul Curţii Regale face cunoscut următoarele :

In dimineaţa zilei de 24 Octombrie 1944 MAJESTATEA SA REGELE a primit în audienţă de lucru pe Domnii :

— General de Corp de Armată Racoviţă Mihail, ministru de războiu;

— General de Brigadă Eftimiu Constantin, ministrul lucrărilor publice şi comunicaţiilor;

— Vice Amiral Gheorghiu Alexandru, subsecretar de stat pentru înzestrarea armatei şi producţiei de războiu;

— Vice Amiral Georgescu Ioan, subsecretar de stat pentru marină.

La dejun MAJESTATEA SA REGELE a avut invitaţi pe următorii domni ofiţeri din comandamentul militar sovietic din Capitală :

— General Ivan Vorobiev,

— General Arcadie Iacovlev şi d-na Iacovlev,

— Colonel Pavel Kalinin,

— General Dombrowski Victor, primarul general al Capitalei şi domnişoara Nina Dombrowski.

Din casa civilă şi militară:

D. Ioan de Mocsonyi Stircea, mareşalul Curţii Regale,

D-na Nelly Catargi, doamnă de onoare a MAJESTAŢII SALE REGINEI MAME,

D. colonel adj. Bossy Robert, şeful casei militare,

D. Octav Ullea, maestru Curţii Regale,

D. lt. comandor Udriski Traian, adjutant de serviciu,

D. Mircea Ioaniţiu, secretar particular al MAJESTAŢII SALE REGELUI,

D. căpitan Vorgotti Jacques, ofiţer de ordonanţă al MAJESTAŢII SALE REGELUI şi

D. locot. Bădescu, din Marele stat major, în calitate de interpret.

CONTROLUL AUTOVEHICULELOR

Prefectura Poliţiei Capitalei — serviciul circulaţiei, aduce la cunoştinţa tuturor conducătorilor de autovehicule că sunt obligaţi a opri la primul semnal făcut de organele speciale de control româno-sovietice, atât în interiorul oraşului cât şi la bariere.

Cei ce nu se vor supune şi vor căuta să se sustragă prin fugă controlului, pe lângă sancţiunile prevăzute de lege, vor fi pedepsiţi şi cu confiscarea autovehiculelor.

GRIJA STATULUI SOVIETIC PENTRU INVALIZII RĂZBOIULUI NAŢIONAL

de A. SUHOV
Comisar al poporului
pentru Asigurările Sociale

MOSCOVA. — Podul Mokvoretski

Potrivit legilor sovietice, toţi mobilizaţii deveniţi invalizi de categoria întâia, adică aceia cari prezintă cele mai grele forme de invaliditate, primesc o pensie de 100% din salariul lor dinainte de a fi fost încadraţi în Armata Roşie, dar care să nu depăşească suma de 400 ruble, iar mobilizaţii din corpul subofiţerilor până la 500 de ruble. Invalizii războiului naţional de categoria doua, incapabili să presteze o muncă profesională sistematică, primesc o pensie în proporţie de 75% din salariul lor. Mai sunt invalizi de categoria a treia, capabili de muncă în mod limitat. Lor li se plăteşte o pensie în proporţie de 50% din vechiul lor salariu. Dar acesti invalizi, cu mici excepţii, continuă să lucreze în fabrici, uzine, sovhozuri, colhozuri şi întreprinderi.

Toţi invalizii sunt aprovizionaţi cu alimente după aceleaşi norme ca şi lucrătorii. In toate oraşele ţării, unde locueşte un număr însemnat de invalizi, s'au deschis pentru aceştia prăvălii şi cantine speciale. Mulţi invalizi primesc hrană suplimentară. Invalizii de categoriile întâia şi a doua sunt scutiţi de plata unei serii de impozite.

Invalizii din războiul naţional, cari s'au înscris la şcoli superioare, nu plătesc taxele şcolare şi, afară de pensia lor, mai primesc o bursă dela stat.

In ciuda marilor dificultăţi din timpul războiului, statul sovietic cheltueşte sume mari cu pensiile ostaşilor deveniţi invalizi. In anii războiului, numai R. S. F. S. R. a cheltuit cu aceste pensiuni peste 3,6 miliarde ruble.

Mari credite sunt destinate procurării de proteze pentru invalizi. In timpul primului războI mondial, au existat în Rusia numai 3 ateliere de proteze : la Petersburg, Moscova şi Kiev.

Ca să obţină o proteză, invalizii trebuiau să parcurgă sute şi mii de kilometri. Posibilitatea de a obţine o proteză era limitată. Azilul pentru ostaşii cu membrele amputate „Mariinski", din Petersburg, în timpul războiului din 1914-1918, avea numai 200 de paturi. Costul protezei era foarte limitat. Astăzi, numai în R. S. F. S. R. există 75 de fabrici de proteze şi ateliere de montare. Nu există regiune, ţinut sau repu-

(Continuare in pag. 2-a)

CONSFĂTUIREA DELA PREŞEDINŢIE

Eri la orele 12, d. general de corp de armată adjutant C. Sănătescu, preşedintele consiliului de miniştri, a avut o întrevedere cu d. general Vinogradov, şeful misiunii sovietice pentru aplicarea armistiţiului.

D. general Vinogradov a fost însoţit de mai mulţi membri din misiunea sovietică.

La această consfătuire a participat şi d. I. Christu, preşedintele comisiei române pentru aplicarea armistiţiului.

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE ERI

Consiliul de miniştri s'a întrunit eri la orele 11 dim. sub preşedinţia d-lui general de corp de armată adjutant C. Sănătescu.

Au participat miniştri de stat d-nii: Iuliu Maniu şi Const. I. C. Brătianu, precum şi toţi titularii departamentelor.

La sfârşitul desbaterilor s'a dat următorul comunicat:

Consiliul a aprobat proectul de decret-lege prezentat de d. ministru al justiţiei ad-interim D. Negel, privind instituirea comisiunii de anchetă a celor vinovaţi de dezastrul ţării, în special în legătură cu războiul purtat împotriva Naţiunilor Unite.

Consiliul a luat în considerare proectul de decret-lege pentru restituirea tuturor bunurilor ridicate în timpul ocupaţiei de pe teritoriul U. R. S. S.

S'a aprobat noua redactare a proectului de decret privitor la pierderea cetăţeniei unor cetăţeni de origine etnică germană care au activat în cadrele armatei germane.

Consiliul a ratificat propunerea delegaţiei economice a guvernului de a scumpi preţul hârtiei de ziar dela 36,10 lei la 58,60 lei kilogramul.

◆

Consiliul a luat sfârşit la orele 2 d. a.

PENTRU APĂRAREA VIEŢII SUPUŞILOR ROMÂNI AFLAŢI IN GERMANIA

Comunicat

In Germania sau în teritoriile încă ocupate de germani se află un mare număr de supuşi români dintre cari unii originari din Transilvana de Nord de unde au fost deportaţi sau trimişi pentru munci, de autorităţile ungare înainte de eliberarea acestei provincii.

Guvernul Regal Român ţine să aducă la cunoştinţă, pe această cale, că socoteşte atât pe supuşii germani din România cât şi pe membrii minorităţii germane ca solidar răspunzători de soarta supuşilor români din Germania şi că li se va aplica acelaşi tratament ca cel aplicat de autorităţile germane supuşilor români, indiferent de origina etnică a acestora.

FORŢELE SOVIETICE SE PREGĂTESC PENTRU ASALTUL CONTRA BUDAPESTEI

FRONTUL GERMAN SE NĂRUIE

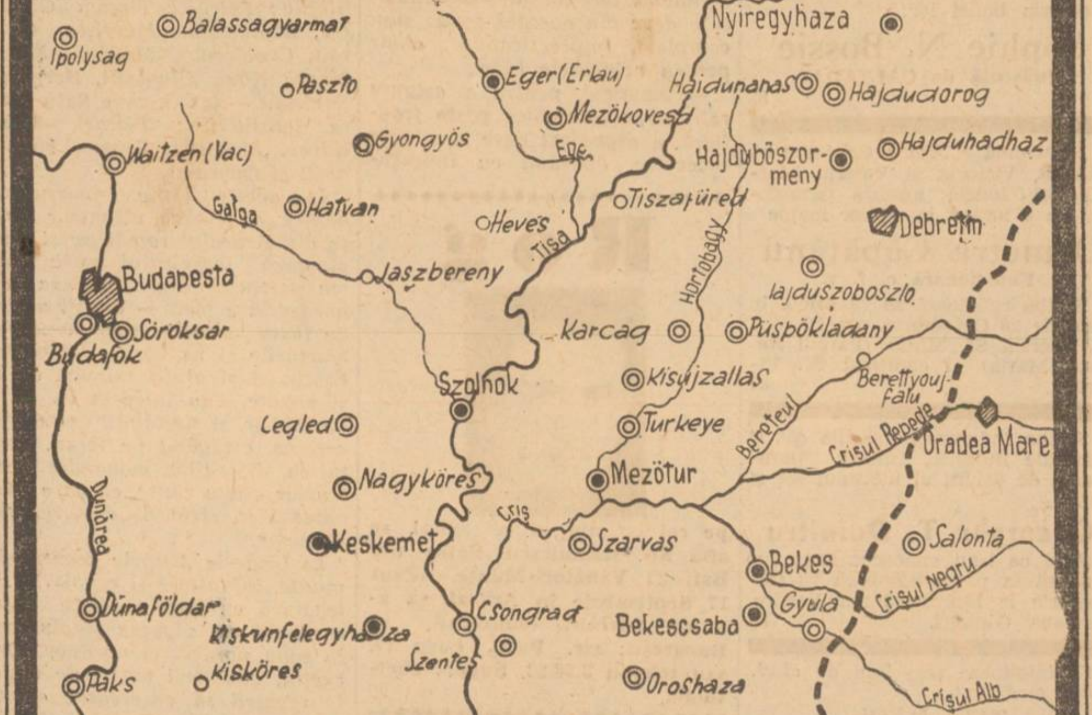

Moscova, 24 (Rador). — D. Duncan Hooper, trimisul special al agenţiei „Reuter" la Moscova, transmite:

Armata roşie este gata să asalteze direct centrul vital al Ungariei.

Ea a ocupat peste trei sferturi din pusta ungară şi acest vast teren de adunare, cuprinzând cea mai deasă reţea de şosele şi căi ferate din Ungaria, oferă un teatru de operaţii de prima clasă pentru continuarea ofensivei dincolo de Dunăre şi pentru respingerea germanilor în regiunile muntoase din vestul Ungariei.

Frontul german de 80 mile dela sud şi sud-vest de Budapesta se nărue depe acum, mai înainte ca să fi început asaltul armatei roşii masate.

La sud de capitala Ungariei, cele mai înaintate trupe sovietice se află la 90 mile depărtare, dar aceasta este cea mai slabă poziţie din planul german pentru apărarea Budapestei.

Cele mai puternice poziţii germane de pe linia Tisei sunt acum învăluite prin flanc.

La sud de acest sector, forţe mixte sovietice şi iugoslave dau lovituri grele trupelor germane prinse în cotul Dunării, între Novisad şi graniţa ungară.

In nordul Ungariei, forţele sovietice înaintează rapid înspre ultima linie de cale ferată de aprovizionare a germanilor şi ungurilor din Rutenia. Ele au şi tăiat liniile directe din Ungaria şi poziţia germanilor în nordul Transilvaniei nu le lasă acestora nici cea mai mică speranţă de scăpare.

Dinspre nord, alt „cleşte" sovietic înaintează înspre sud în poziţiile germane din Rutenia.

LUPTE LA PERIFERIA ORAŞULUI SATU-MARE

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 24 OCTOMBRIE 1944

In Transilvania de nord-vest, trupele române în strânsă colaborare cu cele sovietice, înfrâng ultimele rezistenţe germano-maghiare de pe teritoriul românesc.

Oraşul Carei a fost depăşit pe [illegible] vest, iar la Satu Mare se dau lupte la periferia oraşului.

Au fost desrobite numeroase localităţi între cari: Berea, Sanislau, Ciumeşti, Marna Nouă, Ghenoiu, Moftinul Mare, Amaţi, Păuleşti, Martineşti.

In Ungaria, forţe sovietice, în legătură cu trupele române, continuă operaţiunile dintre Dunăre şi Tisa, cu rezultate deosebit de favorabile.

OPERAŢIUNILE DIN ARDEAL ŞI UNGARIA

Incepând din seara zilei de 23 Octombrie crt., operaţiunile militare atât pe teatrul de luptă din imediata apropiere a frontierei de nord a Ardealului cât şi pe cel depe teritoriul maghiar, marchează trecerea din nou a iniţiativei de partea trupelor româno-ruse, în absolut toate sectoarele.

Astfel :

Pe teritoriul maghiar — după succesul trecător din zona Szolnok — reacţiunea forţelor germano-maghiare a fost oprită, trupele româno-ruse trecând cu vigoare la contraatac care pro-

(Continuare in pag. 2-a)